

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July-2026

Course	: DHSI	Date	: 13-07-2026
Subject Code	: DHSI-103	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: માનવ આરોગ્ય સુરક્ષા	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

Section A

Answer the following (Attempt any three)

(30)

1. સુરક્ષા પ્રત્યે સજાગતા કાર્યસ્થળ પર અકસ્માતોને રોકવામાં કેવી રીતે મદદ કરે છે? સુરક્ષા પ્રત્યે સજાગતા કેળવવા માટેના વિવિધ ઉપાયોની ચર્ચા કરો.
2. બાયોમેડિકલ કચરાના વર્ગીકરણ, તેનાથી થતા સ્વાસ્થ્ય જોખમો અને પર્યાવરણીય અસરોનું વિગતવાર વર્ણન કરો.
3. કાર્યસ્થળ પર કટોકટી પ્રતિભાવ યોજના કેવી રીતે બનાવવી તે સમજાવો. તેમાં કયા મુદ્દાઓનો સમાવેશ થવો જોઈએ
4. શ્વસન સુરક્ષાનું મહત્વ સમજાવો. વિવિધ પ્રકારના રેસ્પિરેટર્સનું વર્ણન કરો અને તેમના ઉપયોગો ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.
5. ભારતમાં સ્વાસ્થ્ય સંવર્ધન, રોગ નિવારણ અને સ્વાસ્થ્ય સુરક્ષાની વર્તમાન સ્થિતિનું વિશ્લેષણ કરો. આ ક્ષેત્રોમાં સુધારો લાવવા માટે કયા પગલાં લઈ શકાય?

Section B

Answer the following (Attempt any four)

(20)

1. વિવિધ પ્રકારના PPE નું વર્ણન કરો અને દરેક PPE કયા પ્રકારના જોખમો સામે રક્ષણ પૂરું પાડે છે તે ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.
2. સ્વાસ્થ્ય ડેટા વિશ્લેષણ એટલે શું? કાર્યસ્થળના સ્વાસ્થ્ય અને સલામતીના વલણોને ઓળખવા અને તેનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય?
3. યાત્રા દરમિયાન સામાન્ય રીતે થતી બીમારીઓ, તેના લક્ષણો, નિવારણ અને સારવાર વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.
4. કાર્યસ્થળ પર જોખમ મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા સમજાવો અને તેના મહત્વ પર ચર્ચા કરો.
5. CPR કરવાની પ્રક્રિયાનું પગલું-દર-પગલું વર્ણન કરો.

6. અગ્નિ જોખમ મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાનું વિગતવાર વર્ણન કરો. ઉદાહરણ સહિત સમજાવો કે તમે તમારા ઘરમાં આ પ્રક્રિયા કેવી રીતે લાગુ કરશો.

Section C

Part – A (Multiple Choice Questions)

(10)

- 1 કાર્યસ્થળ પર આગ લાગવાના કિસ્સામાં શું કરવું જોઈએ?
A બારી ખોલો
B ફાયર એલાર્મ વગાડો
C પાણીનો છંટકાવ કરો
D ઉપરના માળે જાઓ
- 2 હાર્ટ એટેકના કિસ્સામાં, AED શું કાર્ય કરે છે?
A છાતી પર દબાણ આપે છે
B કૃત્રિમ શ્વાસોચ્છવાસ આપે છે
C હૃદયના ધબકારાનું વિશ્લેષણ કરે છે
D રક્તસ્રાવ રોકે છે
અને ઇલેક્ટ્રિક શોક આપે છે
- 3 સુરક્ષા ઓડિટ કોના દ્વારા થવું જોઈએ?
A કોઈપણ કર્મચારી
B તાલીમ પામેલા ઓડિટર
C મેનેજર
D મુલાકાતી
- 4 કયો સંચાર માધ્યમ સ્વાસ્થ્ય સંદેશાઓને પ્રભાવશાળી ઢંગથી ફેલાવવા માટે ઉપયોગી નથી?
A ટેલિવિઝન
B રેડિયો
C મુદ્રિત છાપકામ
D ઉપરના બધાજ
- 5 DRSABCD માં 'R' શું સૂચવે છે?
A રક્તસ્રાવ (Bleeding)
B પ્રતિભાવ (Response)
C આરામ (Rest)
D ખતરો (Danger)
- 6 તપાસનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય શું છે?
A દોષિતને શોધવો
B મૂળ કારણો શોધવા
C સજા નક્કી કરવી
D ઘટનાને છુપાવવી
- 7 ઘા ને સાફ કરવા માટે નીચેનામાંથી શું વાપરી શકાય?
A ગરમ પાણી
B સાબુ અને વહેતું પાણી
C દારૂ
D તેલ

- 8 Under Maintenance" ટેગ શું સૂચવે છે?
- A સાધન ખામીયુક્ત છે B સાધન ચલાવવું જોઈએ નહિ
- C સાધન સમારકામ હેઠળ છે D સાધન ઉચ્ચ વોલ્ટેજ ધરાવે છે
- 9 હિપેટાઇટિસ બી સામે રક્ષણ મેળવવા માટે સ્વાસ્થ્ય કર્મચારીઓ કઈ રસી લઈ શકે છે?
- A પોલિયો રસી B હિપેટાઇટિસ બી રસી
- C ઓરીની રસી D ટીબીની રસી
- 10 નીચેનામાંથી કયું રસાયણ કાટ લાગનાર) Corrosive) પ્રકારનું છે?
- A બેન્ઝીન B સલ્ફ્યુરિક એસિડ
- C એમોનિયા D ટોલ્યુએન

Part – B (Do as Directed)

(10)

- 1 પ્રાથમિક ચિકિત્સા કીટમાં કઈ કઈ વસ્તુઓ હોવી જોઈએ?
- 2 કાર્યસ્થળ પર સ્વાસ્થ્ય જાગૃતિ કાર્યક્રમોના બે ફાયદા જણાવો
- 3 PPE નું પૂરું નામ શું છે?
- 4 સ્વાસ્થ્ય અને સુરક્ષા તાલીમના કોઈપણ ત્રણ ફાયદાઓ જણાવો.
- 5 મસ્ક્યુલોસ્કેલેટલ ડિસઓર્ડર) MSD) ના ચાર ઉદાહરણો આપો.
- 6 સુરક્ષા પ્રત્યે સજાગતા કેળવવા માટે મેનેજમેન્ટની ભૂમિકા શું છે?
- 7 દર્દી સ્વાયત્તતા એટલે શું? ઉદાહરણ આપો.
- 8 ધુમાડાથી ભરેલા રૂમમાં ફસાયા હોવ તો શું કરવું જોઈએ?
- 9 AEDનું પૂરું નામ શું છે અને તેનો ઉપયોગ શું છે?
- 10 કાર્બન મોનોક્સાઇડ ઝેરના મુખ્ય લક્ષણો કયા છે?
